

Arbeids- og sosialdepartementet	
Saksnr.: 200400518	Dok.nr.: 113
Arkivkode: 314	Dato: 19.03.05
Avd.: SFF	Saksbeh.:
U.off.:	

NORGES
HANDIKAP
FORBUND

Arbeids- og sosialdepartementet
Postboks 8019 Dep

0030 OSLO

Pb. 9217 - Grønland
0134 Oslo
Telefon: 24 10 24 00
Telefaks: 24 10 24 99

Oslo, 15.03.05

Høring – utkast til lov om råd eller annen representasjonsordning i kommuner og fylkeskommuner for personer med funksjonsnedsettelse, m.v.

Det vises til høringsbrev av 27.01.05 med vedlegg.

Norges Handikapforbund (NHF) har ved flere anledninger etterlyst en lovfesting av kommunale råd for funksjonshemmede for å sikre funksjonshemmede en arena for medvirkning og innflytelse lokalt. Vi er derfor svært fornøyd med at regjeringen nå fremmer forslag til en slik lov. Vi vil likevel kommentere de sidene ved lovforslaget som vi mener ikke vil ivareta intensjonen om at mennesker med funksjonsnedsettelse skal sikres åpen, bred og tilgjengelig medvirkning i saker som er av særlig betydning for dem.

Merknader til § 1

I bestemmelsen heter det at: *"Kommunene skal sørge for at mennesker med funksjonsnedsettelse skal sikres åpen, bred og tilgjengelig medvirkning i arbeidet med saker som gjelder tilgjengelighet og arbeidet mot diskriminering på grunnlag av nedsatt funksjonsevne, og tjenester for mennesker med nedsatt funksjonsevne."*

NHF mener at denne bestemmelsen er sterkt begrensende hva gjelder formål. Slik vi ser det, er ikke formålet kun å ha en medvirkningsarena, men først og fremst å ha et rådgivende organ for kommunen/fylkeskommunen og statlige etater på kommunalt/fylkeskommunalt nivå, slik det er beskrevet i pkt. 2 i Rundskriv I-42/99.

Opplistingen av saker rådet skal arbeide med er også sterkt begrensende i forhold til intensjonen med rådet. Alle sider av kommunal/fylkeskommunal og statlig virksomhet på kommunalt/fylkeskommunalt nivå vil kunne være viktig for mennesker med funksjonsnedsettelse, for eksempel kvalitet på tjenester, forvaltning, transport, konkurranseutsetting, kommunal/fylkeskommunal praksis. Det er viktig å se områdene i sammenheng, og det er viktig at rådet gis mulighet til å arbeide på alle områder som berører mennesker med funksjonsnedsettelse.

Først og fremst for å unngå at det kommunale/fylkeskommunale saksområdet skal miste fokus, er vi oppatt av å etablere rådet som et kommunalt/fylkeskommunalt organ hvor statlige etater ikke skal ha plass. Det bør etableres egne organ/samhandlingsarenaer for funksjonshemmedes organisasjoner og statlige etater på lokalt nivå.

NHF anbefaler derfor at det i § 1 gis en formulering som slår fast rådets skal være et rådgivende organ for kommune/fylkeskommune slik det er omtalt i rundskriv I-42/99 pkt. 2 Formål. I tillegg anbefaler vi at bestemmelsen også utvider virkeområdet til rådet til å gjelde alle saker som er av særlig betydning for mennesker med funksjonsnedsettelse.

Merknader til §2

Med utgangspunkt i at medvirkningsorganet skal være et rådgivende organ for kommunen/fylkeskommunen, samt at det er gitt føringer for virkeområdet og representasjon og hvordan rådet skal arbeide (se under), kan vi ikke se for oss andre formelle representasjonsordninger enn et råd. Vi anbefaler derfor at formuleringen "... eller annen representasjonsordning.." i §2 første ledd strykes.

Merknad til § 4

Ikke alle organisasjoner har formell representasjon i alle kommuner/fylker. Det kan likevel ikke være avgjørende for om det skal opprettes et råd. Dette kan løses ved at den enkelte organisasjons fylkes- eller regionlag oppnevner et medlem som sin representant i den aktuelle kommune. For å sikre at hensynet til alle typer funksjonsnedsettelse blir ivaretatt er det viktig at medlemmene i rådet representerer og har kunnskap om minst en av de fem hovedgruppene for funksjonsnedsettelse knyttet til:

- bevegelse
- hørsel
- syn
- kognitivt
- skjult funksjonsnedsettelse

NHF stiller seg ikke avvisende til at flere kommuner kan vedta å opprette et felles råd, dersom annet ikke er mulig. Vi vektlegger hensynet til at det skal være et rådgivende organ for kommunale og fylkeskommunale myndigheter høyere enn hensynet til en bestemt geografisk avgrensning. Vi mener likevel at et kommunalt råd må være hovedregelen, blant annet på grunn av behovet for lokalkunnskap, og at det må gå fram av lovteksten at etablering av et interkommunalt råd skal være unntaket.

Merknader til § 5

Det har i mange år vært viktig for NHF å få fram budskapet om at funksjonshemmede og eldre ikke kan ses som en gruppe. Det er i seg selv unaturlig å plassere mennesker kategorisert ved fysiske/psykiske forutsetninger i samme gruppe som mennesker kategorisert ved alder. En 30 åring har lite til felles med en 80 åring. De er i forskjellige faser i livet, og har ulike behov, interesser etc. Om 30-åringen har en funksjonsnedsettelse stiller ikke saken annerledes. Dersom også 80-åringen har en funksjonsnedsettelse, er det i beste fall dette som gjør at de har noe felles. Likevel er deres behov for løsninger antakelig svært ulike. I dagens kommunale organisering, praksis og tenking dominerer hensynet til eldres behov. Dette bidrar til at behovene særlig til yngre funksjonshemmede usynliggjøres. Det er derfor viktig at funksjonshemmede sikres et eget organ hvor saker som har betydning for dem er i fokus. Også av hensyn til dem rådet skal gi råd til, kommuner og fylkeskommuner, mener vi det er nødvendig at rådets virkeområde avgrenses til å gjelde mennesker med funksjonsnedsettelse. NHF går derfor sterkt imot at det gis mulighet til å etablere felles råd for mennesker med funksjonsnedsettelse og eldre.

Merknader til § 6

Bestemmelsen gir kommunen anledning til selv å avgjøre sammensetning av rådet. Dette mener vi er uheldig. Vår erfaring tilsier at råd som mangler politisk representasjon ikke har nødvendig tyngde og forankring hos dem man skal være rådgivere for. Det fører til at rådet lett blir oversett. For å kunne ivareta de oppgavene rådet er tillagt, mener NHF det er viktig at rådet settes sammen av representanter fra politisk miljø, funksjonshemmedes organisasjoner og fra administrasjonen. Dette bør også gå fram av lovteksten.

Forslag til formulering som bør inn i lovteksten:

Kommunestyret/fylkestinget bestemmer hvor mange medlemmer med varamedlemmer det kommunale/fylkeskommunale rådet for mennesker med funksjonsnedsettelse skal ha.

Rådet skal settes sammen med representanter fra:

- *kommunestyre eller fylkesting*
- *organisasjonene til mennesker med funksjonsnedsettelse*
- *kommunal- eller fylkeskommunal administrasjon*

Når det gjelder spørsmålet om hvem som skal oppnevnes fra organisasjonene viser vi til våre merknader til § 4.

Merknader til § 7

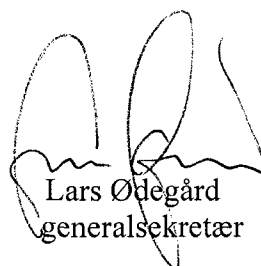
Bestemmelsen gir føring om at rådet årlig skal gi melding til kommunestyret om sitt arbeid. Derimot gis ingen føringer for hvordan rådet skal arbeide i løpet av året. Dersom rådet skal kunne ivareta sin funksjon er det nødvendig at arbeidet gjøres planmessig, strukturert og kontinuerlig. NHF mener derfor at lovteksten må gi uttrykk for dette, f. eks. ved formuleringen: ”Rådet skal møtes minst 4 ganger i året. Ellers blir rådet innkalt når minst 1/3 av medlemmene krever det.”

Merknader til departementets merknader til § 6

Retningslinjene som er gitt i Rundskriv I-42/99 er et godt utgangspunkt for rådets arbeid dersom de etterleves. Våre innvendinger mot det foreliggende lovforslaget kan langt på vei imøtekommes dersom retningslinjene følges. Når lovforslaget har vesentlige mangler, samtidig som kommunene stilles fritt med hensyn til om de vil etterleve retningslinjene i rundskrivet, er NHF alvorlig bekymret for rådenes framtid. Vi er inneforstått med at det ligger en avveining i hvor detaljerte føringer en lovtekst skal gi og hva som skal utfylles gjennom rundskriv. Fordi rundskriv ikke er juridisk bindende er det vår erfaring at viktige føringer må gis i lovteksten. Av den grunn har vi flyttet formuleringer vi mener er viktige og nødvendige fra rundskrivet til lovteksten.

Vennlig hilsen
NORGES HANDIKAPFORBUND

Gunnar Buvik
forbundsleder

Lars Ødegård
generalsekretær